

**Hoge
Gezondheidsraad**

**ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT
HOUDENDE EXPORTVERBOD
VAN BEPAALDE GEVAARLIJKE STOFFEN
NAAR LANDEN DIE GEEN LID ZIJN
VAN DE EUROPESE UNIE**

**APRIL 2023
HGR NR. 9754**

.be

COPYRIGHT

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Hoge Gezondheidsraad

Galileelaan 5 bus 2
B-1210 Brussel

Tel: 02/524 97 97

E-mail: info.hgr-css@health.fgov.be

Auteursrechten voorbehouden.

U kunt als volgt verwijzen naar deze publicatie:

Hoge Gezondheidsraad. Ontwerp van Koninklijk Besluit houdende exportverbod van bepaalde gevaarlijke stoffen naar landen die geen lid zijn van de Europese Unie. Brussel: HGR; 2023. Advies nr. 9754.

De integrale versie van dit advies kan gedownload worden van de website: www.hgr-css.be

Deze publicatie mag niet worden verkocht.

ADVIES VAN DE HOGE GEZONDHEIDSRAAD nr. 9754

Ontwerp van Koninklijk Besluit houdende exportverbod van bepaalde gevaarlijke stoffen naar landen die geen lid zijn van de Europese Unie

This advisory report deals with a proposed ban on the export of certain hazardous substances to countries outside the European Union.

Versie gevalideerd op het College van 5/4/2023¹

I INLEIDING EN VRAAGSTELLING

Op 26 januari 2023 heeft de Hoge Gezondheidsraad (HGR) een adviesaanvraag ontvangen namens Minister Khattabi inzake een ontwerp van Koninklijk Besluit (KB) dat de export van bepaalde gevaarlijke stoffen naar landen die geen lid zijn van de Europese Unie verbiedt.

In september 1998 werd het Verdrag van Rotterdam aangaan de in- en uitvoer van gevaarlijke chemische stoffen ondertekend. Hierbij werd de procedure van *Prior Informed Consent* of PIC-procedure ingevoerd waarbij de ontvangende landen moesten geïnformeerd worden over de aard van de ingevoerde stoffen. Het Verdrag van Rotterdam werd omgezet in Europese wetgeving met de Verordening (EU) 649/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012. In bijlage V van deze verordening worden gevaarlijke stoffen genoemd die niet mogen worden uitgevoerd en in bijlage I de stoffen die mogen worden uitgevoerd, maar alleen met kennisgeving van uitvoer of voorafgaande toestemming. Sommige gevaarlijke stoffen zijn weliswaar in de EU verboden, maar worden er wel geproduceerd en opgeslagen voor de export. België is een van de landen die deze gevaarlijke stoffen buiten de EU exporteert.

Dit ontwerp van KB beoogt derhalve de uitvoer van bepaalde gevaarlijke stoffen uit België naar niet-EU-landen te verbieden als zij voldoen aan een reeks criteria (Art. 4, §2). In bijlage 1 van het KB worden de stoffen opgesomd waarop dit exportverbod van toepassing is; in bijlage 3 worden daarentegen stoffen genoemd waarvoor binnen de Europese Unie wel één of meerdere toepassingen zijn toegestaan, welke niet mogen worden uitgevoerd behalve met het oog op deze specifieke toepassingen.

Dit ontwerp van KB is bedoeld als een levend rechtsinstrument. Op voorstel van de minister van Omgeving en/of de minister van Volksgezondheid kan de lijst van stoffen die niet voor uitvoer in aanmerking komen worden heropend om nieuwe stoffen toe te voegen, rekening houdend met de wetenschappelijke en technische vooruitgang en met de evolutie van de internationale, Europese en nationale wetgeving. De lijst zal verder ten minste om de twee jaar worden herzien en geactualiseerd waar nodig.

¹ De Raad behoudt zich het recht voor om in dit document op elk moment kleine typografische verbeteringen aan te brengen. Verbeteringen die de betekenis wijzigen, worden echter automatisch in een erratum opgenomen. In dergelijk geval wordt een nieuwe versie van het advies uitgebracht.

II CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

Het advies van de Hoge Gezondheidsraad (HGR) behandelt alleen de wetenschappelijke aspecten van het KB. De HGR is zich goed bewust van de vraag naar de wenselijkheid van dit KB maar wil hierover geen advies uitbrengen. Dit is immers een politiek en ethisch vraagstuk en behoort niet tot de opdracht van de HGR. De HGR wil wel haar bezorgdheid uiten over de omkadering en opbouw van dit KB met volgende concrete aanbevelingen.

- Er wordt in de tekst geen duidelijke aanleiding gegeven voor dit KB, ook de beoogde concrete doelen voor de volksgezondheid komen niet aan bod. Wil men misschien de residuen van de geïmporteerde stoffen verlagen in voedsel dat van buiten de EU naar België wordt geïmporteerd? Een betere omkadering is wenselijk.
- De keuze van stoffen in bijlage 1 is zeer onduidelijk en wordt niet gearchitmeerd. Hoewel het KB handelt over “gevaarlijke stoffen” die vallen onder de PIC verordening, gaat het bovendien in de praktijk vooral over werkzame stoffen van pesticiden. Industriële chemicaliën komen niet aan bod, terwijl deze eveneens aanwezig zijn in bijlage I van de PIC verordening. De redenen waarom deze stoffen buiten beschouwing worden gelaten worden niet verduidelijkt. Daarnaast werden bij de criteria om een stof bij bijlage 1 van het KB te voegen enkele onzorgvuldigheden ontdekt.
- De Raad dringt er op aan te spreken over een “onaanvaardbaar risico” in plaats van een “bewezen risico”. Het lijkt bovendien voldoende om generiek de PIC-stoffen te weren die CMR 1A (bewezen) of 1B (vermoedelijk) zijn. Het losstaand hanteren van vagere criteria als “CMR categorie 2 (verdacht)” of “zeer giftig voor waterorganismen” lijkt ons op dit moment niet pertinent.
- Er wordt gevraagd om de lijsten in bijlagen 1 en 3 van het KB te voorzien van identificatiecodes en de indeling onder de CLP-verordening, de redenen van selectie te vermelden en bij bijlage 3 ook de specifieke toepassingen voor iedere stof te vermelden die wel zijn toegestaan.

III METHODOLOGIE

De aanvraag werd overgemaakt aan de co-voorzitters van de beleidsreflectiegroep "Chemische omgevingsfactoren". De beleidsreflectiegroep werd hierbij geconsulteerd en een *ad hoc* werkgroep werd aangesteld. De betrokken experts hebben een algemene en een *ad hoc* belangenverklaring ingevuld en de Commissie voor Deontologie heeft het potentieel risico op belangenconflicten beoordeeld. Het advies berust in de eerste plaats op het oordeel van de experts. Het advies werd goedgekeurd door de leden van de ad hoc werkgroep, waarna het aan het college werd voorgelegd ter validatie.

Sleutelwoorden en MeSH descriptor terms²

Mesh terms*	Keywords	Sleutelwoorden	Mots clés	Schlüsselwörter
Legislation	legislation	wetgeving	législation	Gesetzgebung
Pesticides	pesticides	pesticiden	produits phyto-pharmaceutiques	Pflanzenschutzmittel
hazardous substances	hazardous substances	gevaarlijke stoffen	substances dangereuses	gefährliche Substanzen
disinfectants	disinfectants	ontsmettingsmiddelen	désinfectants	Desinfektionsmittel
	biocides	biociden	biocides	bioziden

MeSH (Medical Subject Headings) is de thesaurus van de NLM (National Library of Medicine) met gecontroleerde trefwoorden die worden gebruikt voor het indexeren van artikelen voor PubMed <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh>.

Lijst van afkortingen

CMR	Carcinogeen en/of Mutageen en/of Reproductie toxisch
GBM	Gewasbeschermingsmiddelen
HGR	Hoge Gezondheidsraad
KB	Koninklijk Besluit
MRL	Maximale residulimiet
RfD	Referentiedosis

² De Raad wenst te verduidelijken dat de MeSH-termen en sleutelwoorden worden gebruikt voor referentiedoeleinden en een snelle definitie van de scope van het advies. Voor nadere inlichtingen kunt u het hoofdstuk "methodologie" raadplegen.

IV UITWERKING EN ARGUMENTATIE

1 Waarover kan de Hoge Gezondheidsraad zich wel/niet uitspreken?

De HGR maakt in het kader van dit rapport geen gedetailleerde analyse van de volgende aspecten, maar wij willen niettemin de aandacht van de wetgever vestigen op het belang van deze aspecten voor de uiteindelijke besluitvorming:

- **Economische aspecten.** Welke zijn de economische gevolgen voor de Belgische land- en tuinbouw als in de Europese Unie verboden gewasbeschermingsmiddelen buiten de Europese Unie niet worden verboden? Kost een exportverbod jobs in bv. de logistieke keten of binnen de productielijnen van de Belgische chemische industrie?
- **Delokalisatie.** Is de kans reëel dat, als antwoord op het voorliggende KB, de productie en opslag van de geïsoleerde gevaarlijke stoffen naar een land buiten België wordt verhuisd? Is de druk op mens en milieu verschillend als de onderneming zich buiten de Europese Unie bevindt?
- **Productaanbod.** Is er een verschil tussen gevaarlijke stoffen op werkzame stofniveau of op geformuleerd productniveau? Is er mens- en milieuwinst door Belgische merkproducten te verkiezen versus non-EU generische producten?
- **Ethisch aspect.** Is het verantwoord stoffen uit te voeren die in België zelf verboden zijn? Is de uitvoer gebaseerd op een stockverkoop van in de EU verboden stoffen, zodat de droeve geschiedenis van “*obsolete stocks*” in ontwikkelingslanden zich herhaalt? Of is een Belgisch verbod anderzijds een vorm van paternalisme, waarbij de Europese toelatingsprocedures standaard als “veiliger” worden beschouwd? Het kan opgemerkt worden dat het merendeel van de export naar OESO landen gaat met eveneens geïjkte procedures voor *risk assessment*.
- **Bestaande conventies.** Is de bestaande wereldwijde wetgeving ontoereikend om het beoogde doel te bereiken: de *Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants*, de *Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent (PIC)* en de *Basel Convention on the control of transboundary movements of hazardous wastes*?
- **Politiek.** Is het KB een antwoord op een vraag die de maatschappij zich stelt? Is dit een Belgische of Europese aangelegenheid?

De wenselijkheid van dit KB is bijgevolg een louter politiek vraagstuk, waarop de HGR vanzelfsprekend geen antwoord op kan voorzien.

In dit advies zal de HGR zich daarom enkel focussen op de **omkadering** van dit voorstel en de **criteria** die worden gebruikt om lijsten met voor export verboden stoffen samen te stellen en te actualiseren.

2 Algemene opmerkingen

Het huidige voorstel van Koninklijk Besluit wordt te vaag omschreven. Het KB is weinig transparant en niet sluitend. Volgende elementen zouden beter uitgewerkt kunnen worden:

- Noch in de aanhef, noch in Artikel 1 wordt op een specifieke of zorgvuldige wijze uiteengezet om welke reden België de uitvoer van bepaalde gevaarlijke stoffen wil tegenhouden. Er wordt gewag gemaakt van het waarborgen van “*een hoog niveau van bescherming van de gezondheid van mensen en het leefmilieu*” en er wordt ook gerefereerd naar het voorzorgsbeginsel. Dit laatste is misschien zelfs niet altijd aangewezen, aangezien dit beginsel ingeroepen wordt in het geval van de aanwezigheid van te weinig gegevens, wat voor werkzame van stoffen van gewasbeschermingsproducten die niet-toegelaten zijn omwille van onaanvaardbare risico's voor mens en milieu meestal niet het geval is. Indien er sprake is van bezorgdheid voor terugkeer van de stoffen naar België via het voedsel (vandaar geen CMR-stoffen gewenst – zie verder) en/of van ethische redenen, dan kan dit beter beargumenteerd worden in de aanhef.
- Het is niet duidelijk waarom het KB zich enkel richt op GBM en biociden (samen vormen zij de groep “pesticiden”). Een lange lijst van gevaarlijke stoffen voor industrieel gebruikt valt immers ook onder de PIC Verordening (EU) 649/2012 (Appendix 1). Het is waarschijnlijk dat een deel van deze stoffen ook in België wordt geproduceerd en binnen de REACH wetgeving (*Registration, Evaluation, Authorization and restriction of Chemicals*) niet (meer) in de Europese Unie gebruikt mag worden. De HGR pleit hier niet zozeer voor de inclusie van al deze stoffen in bijlagen 1 en 3 van dit KB, maar wél voor een betere motivering waarom de ene categorie van “gevaarlijke stoffen” wordt geïmporteerd en de andere (zeker niet minder schadelijk) totaal ontbreekt. Als men enkel werkzame stoffen van GBM en biociden wenst aan te pakken, kan men de titel van het KB ook gewoon aanpassen.
- Het is uit de huidige argumentatie niet duidelijk wat de precieze meerwaarde is van het KB op de volksgezondheid en het milieu. Er wordt verwezen naar een “*impactanalyse van de regelgeving, uitgevoerd overeenkomstig artikelen 6 en 7 van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging*”, maar deze impactanalyse is niet bijgevoegd. Het lijkt een goede praktijk dat voordat een KB wordt uitgevaardigd een impactanalyse wordt uitgevoerd. Wat is het blootstellingsrisico van de Belg op reis in landen waar de geïmporteerde gewasbeschermingsmiddelen nog worden gebruikt, wat is het blootstellingsrisico van de Belg als consument van groenten en fruit geïmporteerd uit deze landen? Verwacht men dat deze specifieke blootstelling zal dalen wanneer er in België en/of de Europese Unie een algemeen exportverbod zou gelden? Is het evalueren en indien nodig aanpassen of verlagen van maximale residulimieten (MRL's) op Europees niveau hiervoor geen effectievere tool? Dit laatste kan geïllustreerd worden met een recent voorbeeld van 2 februari 2023, waarbij de MRL's van *clothianidin* en *thiamethoxam* (beiden verboden in de EU) verlaagd werden in Verordening (EU) 2023/334.

3 Specifieke opmerkingen

3.1 Art. 2, 4°

Het zou nuttig zijn hier reeds te verduidelijken dat het in dit KB gaat over export naar landen buiten de Europese Unie.

3.2 Art. 4. §3

Het zou nuttig zijn hier toe te voegen dat iedere minister strikt binnen de hem/haar toegewezen bevoegdheden dient te werken:

“Op verzoek van de minister of **in voorkomend geval** de ministers, **steeds respectievelijk binnen de eigen bevoegdheden**, dient de overheidsdienst...”

3.3 Art. 4. §2

Tekst in ontwerp Koninklijk Besluit:

“Om in bijlage 1 te worden opgenomen, moet de gevaarlijke stof aan de volgende criteria voldoen :

*1° de gevaarlijke stof is opgenomen in bijlage 1 van de PIC-verordening; **en***

*2° het op de markt brengen en/of het gebruik van de gevaarlijke stof is onderworpen aan een totaal verbod op Europees niveau of aan een niet-goedkeuring op grond van de Gewasbeschermingsmiddelen- en Biociden-Verordeningen; **en***

*3° het totaalverbod of de niet-goedkeuring bedoeld in punt 2) gebaseerd is op de vaststelling van een bewezen risico voor de gezondheid en/of het leefmilieu; **of***

4°de gevaarlijke stof is overeenkomstig bijlage VI van de CLP-verordening

*a) kankerverwekkend, mutageen of giftig voor de voortplanting van categorie 1A (bekend), categorie, 1B (vermoedelijk) of categorie 2 (vermoedelijk¹), **of***

b) zeer giftig voor in het water levende organismen, met acute of langetermijneffecten van categorie 1.»

Het samen voorkomen van 2° en 3° in de criteria kan tot verwarring leiden, aangezien een werkzame stof dan pas niet goedgekeurd wordt in het geval van “**onaanvaardbaar**” risico voor menselijke gezondheid en milieu. In de bewoording staat “**bewezen**” risico, wat vanuit een regelgevend kader strikt genomen niet correct is vermits een risico nooit nul is. Het niet-toelaten op de EU-markt wordt enkel doorgevoerd indien dit risico **onaanvaardbaar** is. Dit kan men objectiveren volgens verschillende **drempelwaarden en (milieu)meetlatten**, zoals o.a. vastgelegd in de uniforme beginselen voor de evaluatie en de toelating van gewasbeschermingsmiddelen cf. Verordening (EU) Nr. 546/2011. Het is belangrijk om gericht gebruik te maken van de geijkte criteria.

Het lijkt voldoende om de stoffen te weren die CMR 1A (bewezen) of 1B (vermoedelijk) zijn, en deze generiek te behandelen. De karakterisering van CMR gevarencategorie 2 is “**verdacht**” (vertaling van “*suspected*” en niet “vermoedelijk” zoals in de nederlandstalige versie van het ontwerp KB verkeerdelijk is aangegeven). Volgens de CLP-criteria gaat het om werkzame stoffen waarvoor beperkte aanwijzingen zijn van carcinogeniteit, mutageniteit of

reproductieve toxiciteit, maar onvoldoende om in 1A of 1B te worden ingedeeld (zie CLP richtsnoer, Verordening (EG) 1272/2008). Vanuit toxicologisch oogpunt kan het in bepaalde omstandigheden begrijpelijk zijn om export van 1A en 1B stoffen te weren, indien dit een zeer ernstige impact zou hebben door blootstelling van bijvoorbeeld consumenten via residuen in het opnieuw ingevoerde voedsel (of grondstoffen). Voor werkzame stoffen gekenmerkt als carcinogene of mutagene stoffen 1A of 1B worden bij verstek geen toxicologische referentiewaarden vastgesteld en wordt de risicobeoordeling daardoor in bepaalde gevallen complex en onzeker. Voor werkzame stoffen waarvoor wél referentiedosissen (RfDs) kunnen worden vastgesteld is dit echter niet het geval.

Bovendien wordt een werkzame stof vanzelf niet toegelaten op de EU-markt indien deze als CMR 1A of 1B ingedeeld is (toelatingscriteria Verordening (EG) Nr. 1107/2009) (Appendix 2). **Indeling als CMR “categorie 2 (verdacht)” of “zeer giftig voor waterorganismen alleen is geen reden voor niet-toelating.** Indien de werkzame stoffen ingedeeld als “zeer giftig voor in het water levende organismen” in bijlage 1 van het ontwerp-KB worden opgelijst, mag men wellicht een zeer groot aantal werkzame stoffen niet meer exporteren. Voor bepaalde van dergelijke werkzame stoffen zijn PEC waarden (*Predicted Environmental Concentration*) vastgesteld waarmee in principe een betrouwbare risicobeoordeling kan worden uitgevoerd, waarbij aanvaardbaar gebruik kan worden vastgesteld. **In dit geval is het dus niet meteen duidelijk waarom uitvoer hiervan absoluut verboden zou moeten worden.** Indeling als “giftig voor waterorganismen” wil immers niet automatisch zeggen dat er een onaanvaardbaar risico voor het leefmilieu bestaat.

3.4 Bijlagen

Om de duidelijkheid van de lijsten in bijlagen 1 en 3 te verhogen en de transparantie te bevorderen, vraagt de HGR om bij de vermelde stoffen ook **specifiekere identificatiecodes** (bv. CAS Registry Number, EEC-nummer etc.) toe te voegen. Hierdoor kunnen misverstanden vermijd worden. Voor stoffen die zouden beantwoorden aan criterium 4° van Art. 4. §2 moet de geharmoniseerde indeling conform Bijlage VI van Verordening (EG) Nr. 1272/2008 (CLP Verordening) ook aangeduid worden.

Het is totaal onduidelijk hoe de lijsten in bijlage 1 en 3 zijn opgesteld en welke criteria er gebruikt zijn. Het ware transparanter geweest dit in een tabel aan te duiden en **aan te geven per stof welke criteria bepalend zijn geweest voor de selectie.**

Evenmin is duidelijk op welke grond werkzame stoffen werden ingedeeld in bijlage 3 eerder dan bijlage 1 en omgekeerd. Bijlage 3 omvat een lijst van gevaarlijke stoffen vallende onder het verbod op de export, tenzij één of meer specifieke toepassingen en alleen voor die toepassing(en), zijn toegestaan op Europees niveau. Nochtans zijn, althans voor de gewasbeschermingsmiddelen, zowat alle werkzame stoffen niet meer toegelaten. Gaat het hier over stoffen waarvoor nog een biocidetoepassing is toegestaan? **Kan bij de lijst in bijlage 3 duidelijk vermeld worden per stof welke toepassingen nog toegelaten zijn?**

Misschien werd voor de samenstelling van bijlagen 1 en 3 reeds rekening gehouden met de stoffen die thans door Belgische bedrijven geëxporteerd worden? **Het is aangewezen hier transparantie over te geven.** De samenstelling van de lijsten is in elk geval weinig systematisch en zelfs willekeurig: Waarom wordt in Bijlage 1 bv. *acetochloor* opgelijst, maar het structureel zeer gelijkende *alachloor* niet, terwijl dit in principe ook aan de opgesomde criteria voldoet. Idem voor *diquat*, terwijl het niet vermelde *paraquat* toxischer is. Hetzelfde voor *chloorprofam* en *profam* etc. In de praktijk wordt dus weinig rekening gehouden met de intrinsieke eigenschappen van de stof om de lijst samen te stellen. Is er een wettelijke basis voor het viseren van bepaalde stoffen op basis van bv. exportcijfers, los van de vermelde

criteria? Het is zeer twijfelachtig op de bijgevoegde lijsten exhaustief zijn gezien het grote aantal stoffen in Bijlage 1 van de PIC Verordening (EU) 649/2012 (<https://echa.europa.eu/nl/information-on-chemicals/pic/chemicals>, industriële stoffen zijn opgenomen in Appendix 1 van dit advies)

In bijlage 1 wordt een (*) geplaatst bij *fipronil*. Het is nuttig om ook in de bijlage, en niet alleen in de tekst van het KB (Artikel 5), een toelichting te voorzien.

In bijlage 3 wordt “*Natriumdimethylarinaat*” genoemd. Dit is niet de correcte Nederlandse vertaling van “*Sodium dimethylarsinate*” (<https://echa.europa.eu/nl/substance-information/-/substanceinfo/100.004.281>). Gelieve dit te wijzigen naar “*Natrium dimethylarsenaat*”.

V REFERENTIES

Europese Unie. Verordening (EG) Nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006. Publicatieblad van de Europese Unie 2008; L 353/1.

Europese Unie. Verordening (EG) Nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad. Publicatieblad van de Europese Unie 2009; L 309/1.

Europese Unie. Verordening (EU) Nr. 546/2011 van de Commissie van 10 juni 2011 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad wat uniforme beginselen voor de evaluatie en de toelating van gewasbeschermingsmiddelen betreft. Publicatieblad van de Europese Unie 2011; L 155/127.

Europese Unie. Verordening (EU) 649/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de in- en uitvoer van gevaarlijke chemische stoffen. Publicatieblad van de Europese Unie 2012; L 201/60.

Europese Unie. Verordening (EU) 2023/334 van de Commissie van 2 februari 2023 tot wijziging van de bijlagen II en V bij Verordening (EG) nr. 369/2005 van het Europees Parlement en de Raad wat de maximumgehalten aan residuen van clothinidin en thiamethoxam in of op bepaalde producten betreft. Publicatieblad van de Europese Unie 2023; L 47/29.

VI SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP

De samenstelling van het Bureau en het College alsook de lijst met de bij KB benoemde experts is beschikbaar op de website van de HGR: [wie zijn we?](#).

Al de experts hebben **op persoonlijke titel** aan de werkgroep deelgenomen. Hun algemene belangenverklaringen alsook die van de leden van het Bureau en het College kunnen worden geraadpleegd op de website van de HGR ([belangenconflicten](#)).

De volgende experts hebben hun medewerking en goedkeuring verleend bij het opstellen van het advies. Het voorzitterschap werd waargenomen door **Pieter SPANOGHE** en **Greet SCHOETERS** en het wetenschappelijk secretariaat door Stijn EVERAERT.

CASTELAIN Philippe	Residuen & toxicologie	Sciensano
COVACI Adrian	Milieugezondheid & toxicologie	UAntwerpen
FRAEYMAN Norbert	Farmacologie	UGent
HAERDEN Yves	Toxicologie	ex-Antigifcentrum
MOENS Jonas	Farmacie	Antigifcentrum
SPANOGHE Pieter	Fytofarmacie	UGent
SCHOETERS Greet	Milieugezondheid & toxicologie	UAntwerpen
VAN LAREBEKE Nicolas	Toxicologie & Cancerologie	UGent

De volgende experts werden gehoord maar waren niet betrokken bij de goedkeuring van het advies.

GUELTON Olivier	Toelating GBM	FOD VVVL, DGAPF
HOLSBECK Ludo	Risicobeoordeling milieuproblemen	Departement Omgeving
VRINDTS Els	Biociden	FOD VVVL, DGEM

VII BIJLAGEN

Appendix 1: Stoffen voor industrieel gebruik die krachtens de PIC-verordening 649/2012 (bijlage I) aan uitvoercontrole zijn onderworpen of niet uit de EU mogen worden uitgevoerd.

Substance	EC Nr	CAS Nr	Annex-part	Use	Limitation
1,1,1,2-Tetrachloroethane	211-135-1	1630-20-6	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
1,1,1-Trichloroethane	200-756-3	71-55-6	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
1,1,2,2-Tetrachloroethane	201-197-8	79-34-5	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
1,1,2-Trichloroethane	201-166-9	79-00-5	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
1,1-Dichloroethene	200-864-0	75-35-4	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
2,4-Dinitrotoluene (2,4-DNT)	204-450-0	121-14-2	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals	Banned
2-naphthylamine and its salts	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Banned
4,4'-Diaminodiphenylmethane (MDA)	202-974-4	101-77-9	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
4-aminobiphenyl and its salts	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Banned
4-nitrobiphenyl	202-204-7	92-93-3	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Banned
5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylene	201-329-4	81-15-2	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Asbestos fibres	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
Asbestos fibres: Chrysotile	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
Benzene	200-753-7	71-43-2	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
Benzene as a constituent of other substances in concentrations equal to, or greater than 0,1 % by weight	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
Benzidine, its salts and benzidine derivatives	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Benzyl butyl phthalate	201-622-7	85-68-7	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Bis(pentabromophenyl) ether	214-604-9	1163-19-5	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Cadmium and its compounds	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Carbon tetrachloride	200-262-8	56-23-5	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
Chloroform	200-663-8	67-66-3	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
Commercial octabromodiphenyl ether (including hexabromodiphenyl ether and heptabromodiphenyl ether)	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Banned
Commercial pentabromodiphenyl ether (including tetrabromodiphenyl ether and pentabromodiphenyl ether)	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Banned
Creosote and Creosote related substances	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
DBB (Di-μ-oxo-di-n-butylstannio-hydroxyborane)	401-040-5	75113-37	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
Diarsenic pentaoxide	215-116-9	1303-28-2	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Dibutyltin compounds	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
Diisobutyl phthalate	201-553-2	84-69-5	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Diocetyl tin compounds	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Banned
Hexabromobiphenyl	252-994-2	36355-01	Annex I Part 3	Industrial Chemicals	
Hexabromocyclododecane	247-148-4	25637-99	Annex I Part 3	Industrial Chemicals	
Hexachloroethane	200-666-4	67-72-1	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
Lead	231-100-4	7439-92	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
Lead compounds	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
Mercury	231-106-7	7439-97	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Monomethyl-dibromo-diphenyl methane; Trade name: DBBT	402-210-1	99688-47	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals	Banned
Monomethyl-Dichloro-Diphenyl methane; Trade name: Uglic 121 or Uglic 21	400-140-6	85705-05	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Banned
Monomethyl-Tetrachlorodiphenyl methane; Trade name: Uglic 141	278-404-3	76253-60	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Banned
			Annex I Part 4	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
			Annex I Part 5	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 6	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Nonylphenols C6H4(OH)C9H19	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Pentachloroethane	200-925-1	76-01-7	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
Perfluorooctane sulfonate derivatives (including polymers) not covered by the categories mentioned just below	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Perfluorooctane sulfonic acid, Perfluorooctane sulfonates, Perfluorooctane sulfonamides, Perfluorooctane sulfonyls	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Perfluorooctanoic acid (PFOA), its salts and PFOA-related compounds	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Polybrominated biphenyls (PBB) except hexabromo-biphenyl	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Polychlorinated biphenyls (PCB)	-	-	Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Polychlorinated terphenyls (PCT)	-	-	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Banned
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Short-chain chlorinated paraffins	287-476-5	85535-84	Annex I Part 3	Industrial Chemicals	
Tetraethyl lead	201-075-4	78-00-2	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Tetramethyl lead	200-897-0	75-74-1	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
			Annex I Part 4	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
			Annex I Part 5	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 6	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Trichlorobenzene	204-428-0	120-82-1	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Tris (2,3-dibromopropyl) phosphate	204-799-9	126-72-7	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals	Severely Restricted
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Tris (2-chloroethyl) phosphate	204-118-5	115-96-8	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted
			Annex I Part 2	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for consumer use	Banned
			Annex I Part 3	Industrial Chemicals	Severely Restricted
Tris-aziridinyl-phosphin oxide	208-892-5	545-55-1	Annex I Part 1	Industrial Chemicals - Industrial chemicals for professional use	Severely Restricted

Bron: <https://echa.europa.eu/nl/information-on-chemicals/pic/chemicals> (17/2/2023)

Appendix 2: Extract uit Bijlage II van Verordening (EG) Nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad

3.6.2. Een werkzame stof, beschermstof of synergist wordt slechts goedgekeurd wanneer zij/het op grond van een beoordeling van vervolgenreotoxiciteitsonderzoek dat werd uitgevoerd overeenkomstig de gegevensvereisten voor de werkzame stoffen, beschermstoffen of synergisten en andere beschikbare gegevens, met inbegrip van een overzicht van de wetenschappelijke literatuur, beoordeeld door de Autoriteit, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008 niet als mutagen, categorie 1A of 1B is of moet worden ingedeeld. 24.11.2009 Publicatieblad van de Europese Unie L 309/41 NL

3.6.3. Een werkzame stof, beschermstof of synergist wordt slechts goedgekeurd wanneer zij/het op grond van een beoordeling van carcinogeniteitsonderzoek dat werd uitgevoerd overeenkomstig de gegevensvereisten voor de werkzame stoffen, beschermstoffen of synergisten en andere beschikbare gegevens, met inbegrip van een overzicht van de wetenschappelijke literatuur, beoordeeld door de Autoriteit, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008 niet als kankerverwekkend, categorie 1A of 1B, is of moet worden ingedeeld, tenzij de blootstelling van mensen aan die werkzame stof, die beschermstof of die synergist in een gewasbeschermingsmiddel in realistische voorgestelde gebruiksomstandigheden te verwaarlozen is, dat wil zeggen dat het middel wordt gebruikt in gesloten systemen of in andere omstandigheden die contact met mensen uitsluiten, en waarbij residuen van de werkzame stof, de beschermstof of de synergist in kwestie in levensmiddelen en diervoeders de overeenkomstig artikel 18, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 396/2005 vastgestelde standaardwaarde niet overschrijden.

3.6.4. Een werkzame stof, beschermstof of synergist wordt slechts goedgekeurd wanneer zij/het op grond van een beoordeling van reproductie-toxiciteitsonderzoek dat werd uitgevoerd overeenkomstig de gegevensvereisten voor de werkzame stoffen, beschermstoffen of synergisten en andere beschikbare gegevens, met inbegrip van een overzicht van de wetenschappelijke literatuur, beoordeeld door de Autoriteit, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008 niet als toxisch voor de voortplanting, categorie 1A of 1B, is of moet worden ingedeeld, tenzij de blootstelling van mensen aan die werkzame stof, die beschermstof of die synergist in een gewasbeschermingsmiddel in realistische voorgestelde gebruiksomstandigheden te verwaarlozen is, dat wil zeggen dat het middel wordt gebruikt in gesloten systemen of in andere omstandigheden die contact met mensen uitsluiten, en waarbij residuen van de werkzame stof, de beschermstof of de synergist in kwestie in levensmiddelen en diervoeders de overeenkomstig artikel 18, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 396/2005 vastgestelde standaardwaarde niet overschrijden.

Over de Hoge Gezondheidsraad (HGR)

De Hoge Gezondheidsraad is een federaal adviesorgaan waarvan de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu het secretariaat verzekert. Hij werd opgericht in 1849 en geeft wetenschappelijke adviezen i.v.m. de volksgezondheid aan de ministers van Volksgezondheid en van Leefmilieu, aan hun administraties en aan enkele agentschappen. Hij doet dit op vraag of op eigen initiatief. De HGR probeert het beleid inzake volksgezondheid de weg te wijzen op basis van de recentste wetenschappelijke kennis.

Naast een intern secretariaat van een 25-tal medewerkers, doet de Raad beroep op een uitgebreid netwerk van meer dan 500 experts (universiteitsprofessoren, medewerkers van wetenschappelijke instellingen, praktijkbeoefenaars, enz.), waarvan er 300 tot expert van de Raad zijn benoemd bij KB; de experts komen in multidisciplinaire werkgroepen samen om de adviezen uit te werken.

Als officieel orgaan vindt de Hoge Gezondheidsraad het van fundamenteel belang de neutraliteit en onpartijdigheid te garanderen van de wetenschappelijke adviezen die hij aflevert. Daartoe heeft hij zich voorzien van een structuur, regels en procedures die toelaten doeltreffend tegemoet te komen aan deze behoeften bij iedere stap van het tot stand komen van de adviezen. De sleutelmomenten hierin zijn de voorafgaande analyse van de aanvraag, de aanduiding van de deskundigen voor de werkgroepen, het instellen van een systeem van beheer van mogelijke belangenconflicten (gebaseerd op belangenverklaringen, onderzoek van mogelijke belangenconflicten en een Commissie voor Deontologie) en de uiteindelijke validatie van de adviezen door het College (eindbeslissingsorgaan van de HGR, samengesteld uit 30 leden van de *pool* van benoemde experts). Dit coherent geheel moet toelaten adviezen af te leveren die gesteund zijn op de hoogst mogelijke beschikbare wetenschappelijke expertise binnen de grootst mogelijke onpartijdigheid.

Na validatie door het College worden de adviezen overgemaakt aan de aanvrager en aan de minister van Volksgezondheid en worden ze gepubliceerd op de website (www.hgr-css.be). Daarnaast wordt een aantal onder hen gecommuniceerd naar de pers en naar bepaalde doelgroepen (beroepsbeoefenaars in de gezondheidssector, universiteiten, politiek, consumentenorganisaties, enz.).

Indien u op de hoogte wilt blijven van de activiteiten en publicaties van de HGR kunt u een mail sturen naar info.hgr-css@health.belgium.be.

www.hgr-css.be

Deze publicatie mag niet worden verkocht.

Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu